

Bosna i Hercegovine
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
VLADA

GRAD SA ŠEST OPĆINA

ZAKON
O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
(PRIJEDLOG)

Nosilac izrade
Ministarstvo pravde i uprave

Sarajevo, maj 2016.godine

Na osnovu člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/95-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 , 6/13 I ___/16) i člana 58.stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 49/06 i 51/09), Skupština Kantona Sarajevo na ___sjednici od _____2016. godine, donijela je

PRIJEDLOG

ZAKON
O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Sadržaj)

- (1) Ovim zakonom uređuju se pitanja organizovanja i ostvarivanja lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, u skladu sa ustavom , zakonom i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.
- (2) Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Organizovanje i ostvarivanje lokalne samouprave)

- (1) U Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton) lokalna samouprava se organizuje i ostvaruje u općinama na teritoriji Kantona (u daljem tekstu: općina) i Gradu Sarajevu (u daljem tekstu: Grad), kao jedinicama lokalne samouprave, koje imaju svojstvo pravnog lica i pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom i finansijskim sredstvima, u skladu sa zakonom.
- (2) Lokalnu samoupravu , kao pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva, izvršavaju organi općine i Grada i građani, u skladu sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, ustavom, zakonom i statutom općine, odnosno Statutom Grada, po principu supsidijarnosti.

Član 3.Statut)

Općina i Grad imaju statut, kojim se, u skladu sa ustavom i zakonom, bliže uređuju pitanja samoupravnog djelokruga općine i Grada, organizacija, ovlašćenja i način rada organa općine i Grada, međusobni odnosi općinskog i Gradskog vijeća i načelnika i gradonačelnika, javnost rada organa općine i Grada, osnivanje i rad mjesnih zajednica, oblici neposrednog odlučivanja građana o lokalnim poslovima, oblici međusobne saradnje općine i Grada i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Član 4.

(Imovina i finansiranje općine i Grada)

- (1) Općina i Grad imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja, kao i na

- sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona.
- (2) Općina i Grad imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.
 - (3) Općina i Grad ostvaruju prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom.
 - (4) U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.
 - (5) Jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksi i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona.
 - (6) Svaki prenos novih funkcija sa Kantona na općinu i Grad prate finansijska sredstva potrebna za njihovo efikasno izvršavanje.

Član 5.

(Samostalno raspolaganje imovinom i finansijskim sredstvima)

- (1) Općina i Grad ima pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom u skladu sa zakonom.
- (2) Općina i Grad samostalno raspoložu finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom.

Član 6.

(Budžet)

- (1) Poslovi iz samoupravnog djelokruga, poslovi uprave, kao i preneseni poslovi kantonalne uprave koji se obavljaju u općini i Gradu, finansiraju se iz budžeta općine, odnosno Grada.
- (2) Izvori prihoda budžeta općine i Grada su njihovi vlastiti javni prihodi, prihodi ostvareni raspodjelom javnog prihoda u Kantonu, grantovi viših nivoa vlasti, te drugi prihodi u skladu sa zakonom.

Član 7.

(Raspodjela javnih prihoda)

Posebnim kantonalnim zakonom uređuju se kriteriji i formula za raspodjelu javnih prihoda između Kantona, općine i Grada, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja i kriterije utvrđene federalnim zakonom kojim se uređuje pripadnost prihoda.

Član 8.

(Simboli, pečati, praznici i priznanja)

- (1) Općina i Grad imaju svoje simbole, pečate, praznike i priznanja, čiji se saržaj, oblik i način korištenja, obilježavanja i dodjeljivanja utvrđuje statutom, u skladu sa ustavom i zakonom.
- (2) Općina i Grad mogu imati grb i zastavu, čiji izgled i način korištenja utvrđuju svojim propisom.
- (3) Općinsko vijeće i Gradsko vijeće, u skladu sa svojim propisom, može odobriti upotrebu grba fizičkim i pravnim licima, ako ocijeni da je to u interesu općine, odnosno Grada.

Član 9.

(Upotreba jezika)

U organima općine i Grada u upotrebi su službeni jezici i službena pisma u Federaciji Bosne i Hercegovine, a ostali jezici se mogu koristiti kao sredstvo komunikacije, u skladu sa zakonom.

Član 10.

(Ravnopravnost spolova)

Odredbe ovog zakona odnose se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu zakona.

POGLAVLJE II - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE I GRADA

Član 11.

(Vlastite nadležnosti općine i Grada)

- (1) Općina i Grad imaju vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom, i imaju pravo da se bave svim pitanjima od lokalnog značaja, koja nisu isključena iz njihove nadležnosti niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti, na osnovu ustava i zakona.
- (2) Općina i Grad su samostalni u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

Član 12.

(Vlastite nadležnosti općine izvan teritorije Grada)

- (1) Vlastite nadležnosti općine izvan teritorije Grada su:
 - a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
 - b) donošenje budžeta općine i organizovanje efikasne općinske uprave prilagođene općinskim potrebama;
 - c) donošenje programa i planova razvoja općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;
 - d) utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji općine u skladu sa zakonom, donošenje općinskog plana zaštite okoliša i rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom
 - e) odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu općine i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu općine, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području općine, obezbjeđivanje sredstava za radove hitnih intervencija u stambenim zgradama na području općine u skladu sa zakonom, uređivanje i obezbjeđenje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu općine i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
 - f) utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za općinu ;

- g) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korišćenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- h) upravljanje i raspolaganje imovinom općine;
- i) upravljanje prirodnim resursima općine i raspodjele sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
- j) izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:
 - 1) lokalno vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - 2) prikupljanje i odvoz komunalnog otpada;
 - 3) održavanje javne čistoće na području općine;
 - 4) snabdijevanje prirodnim gasom;
 - 5) lokalna groblja;
 - 6) lokalni putevi i mostovi;
 - 7) javna parkirališta;
 - 8) parkovi;
 - 9) tržnice i pijace;
 - 10) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;
- k) određivanje imena ulica i trgova na području općine;
- l) donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja od značaja za općinu;
- m) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja;
- n) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog odgoja i obrazovanja;
- o) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- p) utvrđivanje politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana i organizovanje odnosno učestvovanje u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za općinu;
- r) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima općine;
- s) analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
- t) organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
- u) uspostavljanje i vršenje inspekcijuskog nadzora u oblastima građenja i komunalnih djelatnosti u obimu koji je utvrđen posebnim propisima o građenju i komunalnim djelatnostima;
- v) uspostavljanje i vršenje inspekcijuskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti općine;
- z) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti općine;
- aa) raspisivanje referenduma za područje općine;

- bb) raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju općine;
- cc) preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja;
- dd) obezbjeđivanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;
- ee) obezbjeđivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
- ff) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidenciju o nekretninama;
- gg) uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- hh) podsticanje razvoja civilnog društva ;
- ii) zaštita životinja.

(2) Obavljanje pojedinih poslova iz stava (1) ovog člana općina može , u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.

(3) Vlastitom nadležnošću općine smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

Član 13.

(Vlastite nadležnosti Grada)

- (1) Grad ima vlastite nadležnosti utvrđene Ustavom Kantona Sarajevo.
- (2) Vlastitom nadležnošću Grada smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

Član 14.

(Vlastite nadležnosti općine u sastavu Grada)

- (1) Vlastite nadležnosti općine u sastavu Grada su:
 - a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
 - b) donošenje budžeta općine i organizovanje efikasne općinske uprave prilagođene općinskim potrebama;
 - c) donošenje programa i planova razvoja općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;
 - d) utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora na teritoriji općine u skladu sa zakonom, donošenje općinskog plana zaštite okoliša i rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom;
 - e) odlučuje o raspolaganju stanovima u vlasništvu općine i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu općine, obezbjeđuje sredstva za radove hitnih intervencija na stambenim zgradama na području općine u skladu sa zakonom,
 - f) uređuje i obezbjeđuje korištenje poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđuje visinu naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu općine i vrši nadzor nad njihovim korištenjem;
 - f) utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za općinu ;
 - g) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korišćenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
 - h) upravljanje i raspolaganje imovinom općine;

- i) upravljanje prirodnim resursima općine i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;
 - j) izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:
 - 1) lokalno vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
 - 2) prikupljanje i odvoz komunalnog otpada;
 - 3) održavanje javne čistoće na području općine;
 - 4) lokalna groblja;
 - 5) lokalni putevi i mostovi;
 - 6) tržnice i pijace;
 - 7) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;
 - k) osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - l) osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
 - m) utvrđivanje politike razvoja kulture , fizičke kulture , sporta, odmora i rekreacije građana i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za općinu;
 - n) ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima općine;
 - o) analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
 - p) organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
 - r) uspostavljanje i vršenje inspekcijuskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti općine, kao i inspekcijuskog nadzora u oblastima građenja i komunalnih djelatnosti u obimu koji je utvrđen posebnim propisima o građenju i komunalnim djelatnostima;
 - s) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti općine;
 - t) raspisivanje referenduma za područje općine;
 - u) raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju općine;
 - v) preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja ;
 - z) obezbjeđivanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;
 - aa) obezbjeđivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
 - bb) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
 - cc) uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
 - dd) podsticanje razvoja civilnog društva ;
 - ee) zaštita životinja.
- (2) Obavljanje pojedinih poslova iz stava (1) ovog člana općina može , u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.

(3) Vlastitom nadležnošću općine smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

POGLAVLJE III – MEĐUSOBNI ODNOSI I SARADNJA GRADA I OPĆINA U SASTAVU GRADA

Član 15.

(Zajedničko obavljanje nadležnosti i poslova)

- (1) Poslove iz okvira vlastitih nadležnosti, kao i poslove iz okvira povjerenih poslova, općine i Grad mogu obavljati i putem zajedničkih organa, službi, organizacija i institucija s javnim ovlaštenjima i putem drugih vidova saradnje.
- (2) O oblicima i načinu saradnje iz stava (1) ovog člana općina i Grad odlučuju sporazumno, istovjetnim odlukama vijeća općine i Grada.

Član 16.

(Povjeravanje obavljanja djelatnosti)

- (1) Općina može povjeriti Gradu obavljanje djelatnosti iz vlastitih nadležnosti općine, ako je to cjelishodnije i ekonomičnije ili se na taj način omogućava bolje ostvarivanje prava i obaveza građana i pravnih lica .
- (2) Grad može povjeriti općini obavljanje djelatnosti iz vlastite nadležnosti Grada, ako je to cjelishodnije i ekonomičnije ili se na taj način omogućava bolje ostvarivanje prava i obaveza građana i pravnih lica na području općine.
- (3) Povjeravanje djelatnosti iz st.(1) i (2) ovog člana vrši se sklapanjem sporazuma o povjeravanju obavljanja djelatnosti iz vlastite nadležnosti između Grada i općine u sastavu Grada, koji stupa na snagu nakon što ga potvrde Gradsko i općinsko vijeće.
- (4) Sporazum iz stava (3) ovog člana obavezno sadrži određenje izvora i iznosa finansijskih sredstava, koji se prenose radi funkcionisanja prenesene nadležnosti.

Član 17.

(Zajedničko djelovanje)

- (1) U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana, organi vlasti općine i Grada djeluju zajednički na partnerskim osnovama.
- (2) Organi vlasti Grada dužni su da razmotre inicijative, prijedloge i sugestije općine, i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijeste općinu u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 18.

(Konsultacije pri izradi propisa i odluka)

- (1) Prilikom donošenja propisa i drugih odluka iz vlastite nadležnosti, organi općine na teritoriji Grada i organi Grada konsultuje se u najvećoj mogućoj mjeri, putem dostavljanja prednacrt propisa i drugih odluka, organizovanja zajedničkih radnih tijela za izvršenje određenih zadataka, sastanaka, okruglih stolova i drugih oblika međusobne saradnje.
- (2) Općina na teritoriji Kantona, prilikom donošenja propisa i drugih odluka iz vlastite nadležnosti, konsultuje se sa drugim općinama i s Gradom u najvećoj mogućoj mjeri, putem dostavljanja prednacrt propisa i drugih odluka, organizovanja

zajedničkih radnih tijela, sastanaka, okruglih stolova i drugih oblika međusobne saradnje, radi harmonizacije prava i obaveza građana i pravnih lica i regulisanja drugih odnosa na ujednačen način.

- (3) U postupku pripreme propisa iz vlastite nadležnosti općine i Grad dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati građane i upoznati ih sa propisima koji se pripremaju, putem organizovanja javnih rasprava u mjesnim zajednicama ili na drugi pogodan način određen svojim statutom.

Član 19.

(Prenošenje nadležnosti donošenja propisa)

- (1) Općine u sastavu Grada mogu prenijeti na Grad nadležnost za donošenje propisa iz vlastite nadležnosti općine, radi ujednačavanja obavljanja te nadležnosti na cijelom području Grada.
- (2) Radi harmonizacije propisa iz vlastite nadležnosti, načelnici općina u sastavu Grada mogu usaglasiti prijedlog zajedničke politike u određenoj oblasti iz samoupravnog djelokruga općine, te usaglašeni prijedlog uputiti općinskim vijećima na usvajanje.
- (3) Grad može prenijeti na općinu u sastavu Grada nadležnost za donošenje akata za provođenje propisa iz nadležnosti Grada, radi prilagođavanja gradskog propisa specifičnim uslovima i potrebama općine.

POGLAVLJE IV - ORGANI OPĆINE I GRADA

Član 20.

(Organi općine i Grada)

- (1) Organi općine su općinsko vijeće i općinski načelnik.
- (2) Organi Grada su Gradsko vijeće i gradonačelnik.
- (3) Gradonačelnik ima zamjenike gradonačelnika, u skladu sa Ustavom Kantona.
- (4) Organi uprave općine i Grada osnivaju se na način i u skladu s načelima utvrđenim u federalnom zakonu kojim se reguliše organizacija organa uprave.

Član 21.

(Nadležnosti i odgovornost)

Organi općine i Grada iz člana 20. ovog zakona imaju nadležnosti i odgovornosti utvrđene ustavom, zakonom i statutom.

Član 22.

(Međusobni odnosi organa)

Međusobni odnosi općinskog vijeća i načelnika, odnosno Gradskog vijeća i gradonačelnika ostvaruju se na način utvrđen zakonom i statutom.

POGLAVLJE V- MJESNA SAMOUPRAVA I NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Član 23.

(Mjesna samouprava)

Mjesna samouprava u općini ostvaruje se na način utvrđen zakonom i statutom općine.

Član 24.

(Neposredno učestvovanje građana u odlučivanju)

- (1) Građani neposredno odlučuju o pitanjima iz nadležnosti organa općine i Grada, putem referenduma, mjesnog zbora građana i drugih oblika neposrednog izjašnjavanja, propisanih statutom općine i Grada, u skladu zakonom.
- (2) Oblici, postupak i procedure neposrednog odlučivanja građana iz samoupravnog djelokruga općine i Grada i način podnošenja prijedloga i inicijativa građana, uređuju se statutom općine i Grada, u skladu zakonom.

POGLAVLJE VI - JAVNOST RADA ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 25.

(Utvrđivanje mjera i aktivnosti)

Općina i Grad dužni su statutom, u skladu sa zakonom, predvidjeti mjere i aktivnosti kojima se osigurava, razvija i jača javnost rada organa općine i Grada, kao preduvjet efektivnog političkog nadzora i garancije da će ti organi provoditi svoje dužnosti u interesu lokalne zajednice.

Član 26.

(Oblasti u kojima se obezbjeđuje javnost rada)

Statutom općine i Grada i posebnim aktima organa reguliše se prisustvovanje građana sjednicama organa općine i Grada, određuju predstavnici općinskog i Gradskog vijeća, načelnika i gradonačelnika nadležni za davanje obavještenja i informacija o obavljanju poslova organa i njihova odgovornost, način podnošenja javnosti godišnjih izvještaja sa uporednim pregledom postignutih rezultata sa planiranim programskim ciljevima, način obavještanja i omogućavanja učešća građana u postupku pripreme i donošenja propisa i drugih općih akata i druga pitanja, u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE VII - NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 27.

(Organi nadzora)

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrše Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo finansija Kantona, svako u okviru svoje nadležnosti.

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

(Prestanak važenja dosadašnjeg zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine Kantona Sarajevo, broj 22/00-Prečišćeni tekst).

Član 29.

(Usklađivanje kantonalnih zakona)

- (1) Kanton je dužan da uskladi svoje zakone sa ovim zakonom, u roku od **12** mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, i to:
- a) Zakon o komunalnim djelatnostima (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 31/04 i 21/05-Ispravka),
 - b) Zakon o komunalnoj čistoći (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 11/97),
 - c) Zakon o imovini Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 6/97),
 - d) Zakon o koncesijama (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 27/11 i 15/13),
 - e) Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 26/08 i 21/09),
 - f) Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 10/04, 21/06, 26/08, 31/11 i 15/13) i
 - g) druge zakone kojima se određuju vlastite nadležnosti općine i Grada.

Član 30.

(Usklađivanje provedbenih propisa)

- (1) Kanton je dužan da u roku od **šest mjeseci** od stupanja na snagu ovog zakona uskladi:
- b) Zaključak o zonama javnih parkirališta (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 12/00, 16/11 i 51/13),
 - c) Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 18/97, 22/97 i 11/98),
 - d) Zaključak o cijenama parking karte (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 3/02)
 - e) Uputstvo o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 21/07).
- (2) Kanton je dužan da uskladi propise za provođenje zakona iz člana 29. ovog zakona u rokovima utvrđenim tim zakonima, a najkasije u roku od **dva mjeseca** od njihovog stupanja na snagu.

Član 31.

(Usklađivanje osnivačkih akata javnih ustanova i javnih preduzeća)

Kanton, općine i Grad sporazumom će odlučiti o načinu i roku preuzimanja osnivačkih prava nad javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Kanton, a osnivačka prava treba da preuzme općina ili Grad, vodeći računa o potrebi da se djelatnosti tih javnih ustanova i preduzeća nesmetano odvijaju u interesu građana, a posebno djece.

Član 32.

(Donošenje kantonalnog zakona o raspodjeli javnih prihoda)

Kanton je dužan donijeti zakon iz člana 7. ovog zakona u roku od **šest** mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona, s tim da njegova primjena počinje u narednoj budžetskoj godini.

Član 33.

(Istovremeno prenošenje nadležnosti i finansijskih sredstava i preuzimanje državnih službenika i namještenika)

Prenos poslova i nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, kao i odgovornost općine i Grada za njihovo obavljanje, počće istovremeno sa prenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje i preuzimanjem državnih službenika i namještenika koji su do tada obavljali te poslove u organima Kantona.

Član 34.

(Preuzimanje nadležnosti i državnih službenika i namještenika)

- (1) Općine i Grad dužni su preuzeti vlastite nadležnosti , kao i odgovornosti utvrđene ovim zakonom, kao i državne službenike i namještenike koji su obavljali te poslove, na način i u rokovima u propisanim kantonalnim zakonima iz člana 29. ovog zakona.
- (2) Općina i Grad dužni su da usklade svoje statute i druge akte sa ovim zakonom i kantonalnim zakonima iz stava (1) ovog člana, u roku **od tri mjeseca od** njihovog stupanja na snagu .

Član 35.

(Stupanje na snagu zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj _____
Sarajevo, _____

PREDSJEDAVAJUĆA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Prof.Ana Babić

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 18.tačka b) Ustava Kantona Sarajevo, kojim je utvrđena zakonodavna funkcija Skupštine Kantona i članu 58.stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđena obaveza usklađivanja kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi sa ovim zakonom.

RAZLOZI DONOŠENJA

Skupština Kantona Sarajevo, na 30. Radnoj sjednici održanoj 13.11.2013.godine nije usvojila prijedlog ovog zakona, jer nije dobio nadpolovičnu većinu poslanika/zastupnika Skupštine Kantona Sarajevo.

Ovaj zakon nije bio sadržan ni u Programu rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2014. Godinu.

Kako je Kanton Sarajevo obavezan presudom Ustavnog suda Federacije BiH, broj U-14/09 od 12.10.2010. godine i Djelimičnom presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj U-21/09 od 27/09.2010. godine, da donese Zakon o lokalnoj samoupravi usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, a neizvršenje presuda predstavlja krivično djelo, Ministarstvo pravde i uprave ponovo je pripremio prijedlog Zakona o lokalnoj samoupravi, na osnovu svih primjedbi prijedloga i sugestija i izjašnjenja resornih ministara, a u skladu sa Amandmanima L do LIII na Ustav Kantona Sarajevo.

Uz ovaj prijedlog Zakona nisu ponovo dostavljeni prilozi-izvještaji o provedenim raspravama o nacrtu i prijedlogu Zakona, jer su oni veoma obimni i dostavljeni su uz materijal koji je razmatran na 30. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj 13.11.2013.godine.

PRAVNA RJEŠENJA

POGLAVLJE I–OSNOVNE ODREDBE (čl.1.- 10.Zakona)

Ovaj dio sadrži osnovne odredbe Zakona, koje se odnose na njegov sadržaj, definiciju, organizovanje i ostvarivanje lokalne samouprave,osnovne akte jedinica lokalne samouprave (budžet,statut), imovina i finansiranje općine i Grada, raspodjela javnih prihoda putem posebnog kantonalnog zakona, obilježja jedinica lokalne samouprave i gender princip.

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je detaljno regulisao čitav niz pitanja za koja smatramo da nema potrebe da se prepisuju, već neposredno primjenjuju.

S obzirom na posebnosti u Kantonu Sarajevo, utvrđeno je da se lokalna samouprava u Kantonu Sarajevo organizuje i ostvaruje u općini i Gradu Sarajevu, kao jedinicama lokalne samouprave, a izvršavaju je organi općina i Grada Sarajeva i građani, u skladu s ustavom, zakonom, Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i statutima jedinica lokalne samouprave.Pri tom je naglašen pravni subjektivitet i finansijska samostalnost jedinica lokalne samouprave u raspolaganju svojom imovinom i sredstvima, kao i unesena definicija lokalne samouprave, kako je to propisano Evropskom poveljom

o lokalnoj samoupravi, a u skladu s primjedbama iz Javne rasprave o nacrtu Zakona, dodata je i Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao pravni akt u skladu s kojim građani ostvaruju pravo na lokalnu samoupravu, po principu supsidijarnosti.

Propisana je sadržina statuta jedinica lokalne samouprave, a članom 4. uređena imovina i finansiranje poslova koji se obavljaju u jedinicama lokalne samouprave, kao i obaveza donošenja posebnog kantonalnog zakona o raspodjeli sredstava općinama i Gradu, u skladu s obavezom iz člana 38. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja i kriterije utvrđene federalnim Zakonom o pripadnosti prihoda, u skladu sa zahtjevima iz Javne rasprave.

Također je propisano pravo jedinica lokalne samouprave na vlastite simbole, pečate, praznike i priznanja i odlučivanje o njima, kao autonomno pravo jedinica lokalne samouprave, kao i upotreba jezika i pisma i princip ravnopravnosti spolova kad su u pitanju terminološki određene imenice u muškom rodu.

POGLAVLJE II- SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE I GRADA (čl. 11.- 14. Zakona)

U skladu sa zahtjevima iz provedenih javnih rasprava o nacrtu i radnom materijalu prijedloga Zakona i o nadležnostima jedinica lokalne samouprave, utvrđene su vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a na osnovu vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave utvrđenih u stavu 3. člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave i ustavnih nadležnosti Kantona.

Član 11. sadrži opštu definiciju vlastitih nadležnosti jedinica lokalne samouprave, u skladu s pomenutom Evropskom konvencijom i Zakonom.

Član 12.-Vlastite nadležnosti općina izvan teritorije Grada Sarajeva utvrđene su nakon provedene posebne rasprave i zaključaka Okruglog stola, kao i kasnije dostavljenih primjedbi i sugestija općina u sastavu Grada.

U stavu (1) tačka e) ovog člana nije usklađena sa članom 8. stav 1.tačka 7. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, jer je utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata u isključivoj nadležnosti Kantona, saglasno Ustavu Federacije BiH i Ustavu Kantona Sarajevo, ali je data mogućnost općini da odlučuje o raspolaganju svojim stambenim fondom i poslovnim prostorima, propisuje pravila o održavanju reda u stambenim zgradama na svom području i obezbjeđuje sredstva za radove hitnih intervencija u stambenim zgradama na području općine.

Također, u nadležnosti općine nije uvrštena ni javna rasvjeta (član 8.stav 1.tačka 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH), koja je Ustavom Kantona Sarajevo utvrđena u nadležnosti Grada Sarajeva

Saglasno stavu (3) ovog člana, vlastitom nadležnošću općine smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.Pri tom se misli na zakone svih nivoa vlasti (BiH, Federacije BiH I Kantona Sarajevo).

U ovom obrazloženju treba napomenuti da su nadležnosti općine izvan teritorije Kantona utvrđene u skladu sa nadležnostima jedinica lokalne samouprave utvrđenim u članu 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, koji je svojim

prelaznim i završnim odredbama (član 58.stav 2. Zakona) obavezao sve nivoe vlasti u Federaciji BiH da zakone iz pojedinih oblasti usaglase s ovim zakonom (iz isključive nadležnosti Federacije, zajedničke nadležnosti Federacije i kantona i iz isključive nadležnosti Kantona). Tek kada budu usaglašeni ovi federalni zakoni biće moguća potpuna provedba odnosno prenos poslova i nadležnosti kao i odgovornosti dodijeljenih zakonom uz istovremeno prenošenje finansijskih sredstva sa Federacije BiH za njihovo obavljanje.

Član 13.-Vlastite nadležnosti Grada Sarajeva utvrđene su u skladu s Ustavom Kantona Sarajevo.

U ovom članu poštovane su nadležnosti Grada Sarajeva utvrđene Statutom Grada Sarajeva i nadležnosti utvrđene Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, izuzev u dijelu nadležnosti koje su u suprotnosti s nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH i Ustavom Kantona Sarajevo, kao i tim zakonom.

To se prije svega odnosi na nadležnosti :

-u oblasti prostornog uređenja, koje su utvrđene Zakonom o prostornom uređenju, kao propisom iz isključive nadležnosti Kantona Sarajevo i kojim je predviđeno donošenje prostornih planova Kantona Sarajevo i kantonalnih urbanističkih planova, uz propisano učešće Grada Sarajeva i općina, kao i izvršena podjela nadležnosti za donošenje regulacionih planova i urbanističkih projekata, te je utvrđeno da se one obavljaju u skladu sa zakonom, s obzirom da je Ustavni sud Federacije BiH proglasio ovaj zakon ustavnim ;

-u oblasti izvršnih aspekata stambene politike, koja je utvrđena na drugi način u odnosu na odredbe Statuta Grada, s obzirom na izmijenjene propise, izvršeni otkup društvenih stanova, Zakon o održavanju stambenih zgrada itd.;

- organizacija vatrogasne službe nije propisana kao nadležnost jedinica lokalne samouprave Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, već se radi o zajedničkoj nadležnosti Federacije i kantona, koja je utvrđena federalnim i kantonalnim zakonima o vatrogastvu, a ne ovim zakonom;

- lokalne zdravstvene službe također nisu u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, već u zajedničkoj nadležnosti Federacije i Kantona, ali i Grad i općine imaju pravo da ocjenjuju njihov rad i kvalitet usluga, te obezbjeđuju finansijska sredstva za njihovo unapređenje, u skladu s potrebama i mogućnostima;

-u oblasti srednjeg obrazovanja, koje nije djelatnost jedinica lokalne samouprave utvrđena Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH i ne može, saglasno ustavnim nadležnostima Kantona, biti prenesena na Grad.

Član 14.-Vlastite nadležnosti općina u sastavu Grada utvrđene su na bazi podjele nadležnosti između općina u njegovom sastavu i Grada.

Nisu opravdane primjedbe da se neke nadležnosti Grada Sarajeva i općina u sastavu Grada Sarajeva preklapaju, jer se radi o nadležnostima koje mogu samostalno obavljati svi, odnosno oba nivoa vlasti, na dobrobit građana i u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima, udruživanjem sredstava i sl.

POGLAVLJE III-MEĐUSOBNI ODNOSI I SARADNJA GRADA I OPĆINA U SASTAVU GRADA (čl. 15.- 19. Zakona)

S obzirom da je Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH detaljno regulisana saradnja jedinica lokalne samouprave, ovim zakonom regulisani su samo specifični odnosi između Grada i općina u njegovom sastavu, a odnose se na:

moгуćnost zajedničkog obavljanja poslova iz okvira vlastitih nadležnosti i povjerenih poslova; moгуćnost i naćin međusobnog povjeravanja obavljanja poslova iz vlastitih nadležnosti; zajednićko djelovanje organa vlasti i građana u vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana; obavezne konsultacije pri izradi propisa i drugih odluka iz vlastite nadležnosti, kao i moгуćnost i naćin prenošenja nadležnosti za donošenje vlastitih propisa, kako radi ujednaćavanja obavljanja te nadležnosti na cijelom podrućju Grada, tako i radi prilagođavanja gradskog propisa specifićnim uslovima i potrebama općine.

POGLAVLJE IV- ORGANI OPĆINE I GRADA (ćl. 20.-22.Zakona)

Ovim odredbama su navedeni organi općine, odnosno Grada, utvrđeni Ustavom Kantona i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.

Radi otklanjanja nedoumica o naćinu organizovanja službi jedinica lokalne samouprave, odnosno jedinstvenog općinskog organa uprave (kojeg ćine službe za upravu) ili posebnih organa uprave, a koja se pojavljuje kod pojedinih općina, posebno je naglašeno da se organi uprave općine i Grada osnivaju se na naćin i u skladu s naćelima utvrđenim u federalnom zakonu kojim se reguliše organizacija organa uprave (ćl.2, 35, 49, 52. stav1. tać. 3) i 4), 53. stav 2, 54. stav 2. taćka 3) i 62. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine).Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine je osnovni zakon kojim se uređuje organizacija i naćin funkcionisanja organa drųavne uprave uprave .Zakon o principima lokalne samouprave nije lex specialis u odnosu na ovaj zakon, jer se tim zakonom reguliše samoupravni djelokrug, odnosno nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a organi putem kojih se ti poslovi obavljaju su organi drųavne uprave.

Nadležnosti, odgovornost i međusobni odnosi organa općine i Grada utvrđeni su i ostvaruju se u skladu sa ustavom, zakonom i statutom. Već je navedeno u ovom obrazloženju da se na sve odnose koji nisu regulisani ovim zakonom primjenjuje Zakon o principima lokalne samouprave, kojim su ova pitanja u potpunosti regulisana i nema ovlaštenja da se kantonalnim zakonom regulišu na drugaćiji naćin.

POGLAVLJE V – MJESNA SAMOUPRAVA I NEPOSREDNO UĆESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUĆIVANJU (ćl.23. i 24.Zakona)

Ovim odredbama utvrđeno je da se mjesna samouprava ostvaruje na naćin utvrđen zakonom i statutom općine, te utvrđeni neki oblici neposrednog ućestvovanja građana u odlućivanju, s tim da se ostali oblici odlućivanja, postupak i procedure neposrednog odlućivanja građana iz samoupravnog djelokruga općine i Grada i naćin podnošenja prijedloga i inicijativa građana, uređuju se statutom općine i Grada, u skladu Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE VI - JAVNOST RADA ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE (ćl.25. i 26.Zakona)

Ovim odredbama reguliše se obaveza općine i Grada da svojim statutom utvrde mjere i aktivnosti, kojima se osigurava, razvija i jaća javnost rada organa općine i Grada, kao preduvjet efektivnog politićkog nadzora i garancije da će ti organi provoditi svoje dužnosti u interesu lokalne zajednice, te da se statutom općine i Grada i posebnim aktima

organa regulišu pitanja koja se odnose na javnost rada i odgovornost za obezbjeđenje javnosti rada.

POGLAVLJE VII -NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA (član 27. Zakona)

Organi nadležni za nadzor nad primjenom ovog zakona su Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo finansija Kantona, svaki u okviru svoje nadležnosti, što znači da je Ministarstvo pravde i uprave ovlašteno da vrši nadzor nad primjenom ovog zakona u dijelu koji se odnosi na sva pitanja izuzev pitanja finansiranja jedinice lokalne samouprave i raspolaganja sredstvima jedinice lokalne samouprave, koja su u nadležnosti Ministarstvu finansija.

Ovaj nadzor treba da osigura dosljednu primjenu Zakona i rad organa jedinica lokalne samouprave na način uređen ovim zakonom, ali i izvršavanje obaveza kantonalne vlasti, posebno u pogledu usaglašavanja zakona i propisa iz pojedinih oblasti s ovim zakonom.

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 28.-35.Zakona)

Regulisana su pitanja prestanka važenja kantonalnog Zakona o lokalnoj samoupravi i usklađivanja kantonalnih zakona i drugih kantonalnih propisa i akata koji su nabrojani, kao i drugih, nenabrojanih, provedbenih akata, koji se trebaju uskladiti nakon usklađivanja kantonalnih zakona, te utvrđeni rokovi za usklađivanje.

Također je regulisan rok usklađivanja osnivačkih akata javnih ustanova i javnih preduzeća, koja bi trebalo da pređu u nadležnost općine ili Grada, odnosno nastave poslovanje na način koji se utvrdi sporazumom između Kantona, Grada i općina, vodeći računa o potrebi da se djelatnosti tih javnih ustanova i preduzeća nesmetano odvijaju u interesu građana, a posebno djece.

Rok za donošenje kantonalnog zakona o raspodjeli javnih prihoda je šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, s tim da njegova primjena počinje u narednoj budžetskoj godini.

S obzirom da su protekli svi rokovi utvrđeni Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, ovim zakonom utvrđuju se obaveze kantonalnih, gradskih i općinskih organa u pogledu usklađivanja zakona, statuta i drugih propisa, rokovi za njihovo izvršenje, usklađeni sa zahtjevima iz javne rasprave.

Također je propisano da će se izvršiti istovremeni prenos poslova i nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i finansijskih sredstava za njihovo obavljanje, kao i preuzimanje državnih službenika i namješteika koji su obavljali te poslove, kao i uobičajeni rok stupanja na snagu ovog zakona.

FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona potrebno je donijeti kantonalni zakon o raspodjeli prihoda između Kantona i jedinica lokalne samouprave, na osnovu nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, a nakon usklađivanja kantonalnih zakona iz različitih oblasti, izvršiti prenos nadležnosti i sredstva, čiji iznos nije moguće iskazati u ovom momentu.

PRILOZI

USTAV FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

(Izvod)

III. PODJELA NADLEŽNOSTI IZMEĐU FEDERALNE I KANTONALNE VLASTI

Član 1.¹

U isključivoj nadležnosti Federacije su:

- a) zaključivanje vojnih sporazuma u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine; te u saradnji sa Stalnim komitetom za vojna pitanja i Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, te drugim institucijama na državnoj razini odgovornim za vojna i odbrambena pitanja.²;
- b) državljanstvo Federacije;
- c) utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korišćenja zemljišta na federalnom nivou;
- d) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije;
- e) suzbijanje terorizma, međukantonalnog kriminala, neovlašćene trgovine drogom i organiziranog kriminala ,
- f) dodjela elektronskih frekvencija za radio, TV i druge svrhe, u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine,
- g) utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona i osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture;
- h) finansiranje djelatnosti federalnih vlasti i ustanova i institucija koje federalne vlasti osnivaju oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 2.

Federalna vlast i kantoni nadležni su za:

- a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- b) zdravstvo;
- c) politiku zaštite čovjekove okoline;
- d) komunikacijska i transportna infrastruktura, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine³;
- e) socijalnu politiku;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije i o boravku i kretanju stranaca⁴;
- g) _____⁵;

¹ Član 1. izmijenjen je Amandmanom VIII („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

² Tačka a) izmijenjena je Amandmanom LXXXIX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 63/03)

³ Tačka d) izmijenjena je Amandmanom IX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

⁴ Tačka f) izmijenjena je Amandmanom IX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

- h) turizam; i
- i) korišćenje prirodnih bogatstava.

Član 3.

- (1) U skladu sa potrebama, nadležnosti iz člana III. 2. mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti.
- (2) U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi.
- (3) U vršenju ovih nadležnosti, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele Federacije, u skladu sa ovim ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast će postupiti uzimajući u obzir kantonalne nadležnosti, različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.
- (4) U vršenju ovih nadležnosti, u skladu sa ovim ustavom i svojim kantonalnim ustavom, kantoni će se obraćati međukantonalnom savjetu za koordinaciju rješavanja međukantonalnih pitanja i za dosljedno rješavanje pitanja koja se tiču interesa van njihovih kantonalnih granica, te provodit će odluke, učestvovati u odlučivanju, i, kad je potrebno, predlagati odluke u zakonodavnim tijelima. Kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

Član 4.

Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebno su nadležni za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme sa kantonalnim oznakama,
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korišćenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje;
- g) donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- k) stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;
- l) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

⁵ Tekst tačke g) brisan je Amandmanom IX („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 13/97)

USTAV KANTONA SARAJEVO

(Izvod)

Član 18.tačka b)

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;

AMANDMAN I

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

"U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutrašnja organizacija Grada uređuju se Statutom Grada.

Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa."

AMANDMAN II

Iza člana 4a. dodaje se novi član 4b., koji glasi:

"Grad ima Gradsko vijeće sa 28 vijećnika.

Svako općinsko vijeće općina koje formiraju Grad izabrat će 7 delegata u Gradsko vijeće iz reda općinskih vijećnika.

Bošnjacima, Hrvatima i grupi Ostalih će pojedinačno biti garantiran minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, bez obzira na izborne rezultate.

Ukoliko se izborom gradskih vijećnika iz reda općinskih vijećnika ne može popuniti minimalan broj mjesta zagaranovan stavom 3. ovog člana, gradski vijećnici će biti birani iz reda kandidata sa lista političkih stranaka koje participiraju u općinskim vijećima, a na osnovu izbornih rezultata".

AMANDMAN LII

„Član 4d)

Vlastite nadležnosti Grada su:

- a) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
- b) ***donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;***
- c) ***donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;***
- d) ***utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;***
- e) ***utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;***
- f) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture:
 - 1) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;

- 2) održavanje javne čistoće;
 - 3) snabdijevanje prirodnim gasom;
 - 4) grijanje na području Grada;
 - 5) gradska groblja;
 - 6) mostovi od posebnog značaja za Grad ;
 - 7) gradska ulična rasvjeta;
 - 8) gradska javna parkirališta;
 - 9) gradski parkovi;
 - 10) organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza;
- g) *upravljanje i raspolaganje imovinom Grada;*
- h) *odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, obezbjeđivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;*
- i) *određivanje imena ulica i trgova na području Grada;*
- j) *donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;*
- k) *osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta od značaja odnosno posebnog interesa za Grad ;*
- l) *utvrđivanje osnova zajedničke politike razvoja kulture , fizičke kulture , sporta, odmora i rekreacije građana na području Grada i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za Grad;*
- m) *analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;*
- n) *donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada;*
- o) *uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada;*
- p) *raspisivanje referenduma za područje Grada;*
- r) *raspisivanje samodoprinosu, javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada;*
- s) *osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja;*
- t) *podsticanje razvoja civilnog društva;*
- u) zaštita životinja.
- Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1. ovog člana Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.*

STATUT GRADA SARAJEVA

(“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08-Prečišćeni tekst)

(Izvod)

Član 16.

Grad Sarajevo je nadležan za:

1. urbano planiranje/upotrebu lokalnog zemljišta,
2. javne službe/infrastrukturu (vodu, kanalizaciju, prikupljanje otpada, grijanje, gas, tržnice, javne parkove, vatro- gasne brigade, lokalne zdravstvene službe, sportske objekte, groblja),
3. gradske finansije,
4. javni saobraćaj,
5. kulturu,
6. osnovno i srednje obrazovanje,
7. lokalni biznis,
8. dobrotvorne organizacije,
9. lokalni radio i televiziju,
10. lokalni turizam,
11. izvršne aspekte stambene politike (dodjela stanova, planiranje, izgradnja i održavanje zgrada u društvenom vlasništvu, odluke o visini stanarina),
12. druge nadležnosti koje Gradu Sarajevu prenese Kanton Sarajevo, odnosno povjere općine.

Obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Sarajeva može se, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, preduzećima i drugim pravnim licima osnovanim radi obavljanja javnih službi u Gradu Sarajevu.

Član 17.

Odlukom Gradskog vijeća, odnosno općinskog vijeća općina koje čine Grad Sarajevo mogu se međusobno prenositi pojedini poslovi iz njihovog samoupravnog djelokruga.

1. Saradnja sa općinama izvan Grada Sarajeva

Član 85.

Da bi se osiguralo pravilno funkcionisanje javnih gradskih službi i preduzeća koja u velikoj mjeri obuhvataju i objekte locirane na izvangradskim općinama, općine izvan Grada Sarajeva će biti obavezane zakonskim odredbama da neće sprječavati ili se uplitati u rad ovih gradskih službi i preduzeća. Ovo se odnosi na javne službe koje se bave vodosnabdijevanjem, kanalizacijom, javnim saobraćajem i drugim javnim službama.

Grad Sarajevo se obavezuje da snabdijeva susjedne općine takvim uslugama, prema postignutom dogovoru. Općine će učestvovati u finansiranju ovih usluga tako da participiraju u njihovom finansiranju srazmjerno troškovima izvršenih usluga.

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
(“Službene novine Federacije BiH”, broj 46/10)

Član 14.

Društvena briga za zdravlje na nivou općine obuhvata ocjenjivanje rada zdravstvenih ustanova i kvaliteta zdravstvenih usluga, kao i osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta zdravstvenih usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave u skladu sa posebnim zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji.

Društvena briga iz stava 1. ovog člana ostvaruje se osnivanjem zdravstvenog savjeta na nivou općine koji planira i evaluira provođenje zdravstvene zaštite na području jedinice lokalne samouprave, daje mišljenje na planove i programe zdravstvene zaštite za područje lokalne samouprave, predlaže mjere za poboljšanje dostupnosti i kvaliteta zdravstvene zaštite, prati povrede prava pacijenata i poduzima mjere za unapređenje tih prava na svom području, te obavlja i druge poslove i zadatke u skladu sa propisima o pravima, obavezama i odgovornostima

ZAKON
O PRINCIPIMA LOKALNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE

(“Službene novine Federacije BiH”, broj 49/06)

(IZVOD)

Član 6.

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 7.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave samostalno raspolaže finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona. Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom;
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave;
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje;
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje;
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje;
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave;
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja;
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - o vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - o prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - o održavanje javne čistoće,
 - o gradska groblja,
 - o lokalni putevi i mostovi,
 - o ulična rasvjeta,
 - o javna parkirališta,
 - o parkovi;
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza;
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave;
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja;
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje referenduma za područje jedinice lokalne samouprave;
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave;
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja;

- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom;
- osiguravanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova;
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama;
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
- zaštita životinja.

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 10.

Poslovi federalnih i kantonalnih vlasti mogu biti povjereni jedinici lokalne samouprave zakonom nakon konsultovanja organa lokalnih vlasti kojima se navedeni poslovi povjeravaju, uzimajući u obzir princip supsidijarnosti i sposobnosti lokalnih vlasti i njihove administracije da te poslove efikasno obavljaju.

Član 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

VII. FINANSIRANJE I IMOVINA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 33.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu i na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlasti, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti viših tijela vlasti.

Član 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Jedan dio finansijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivat će se od lokalnih taksi i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona.

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija bit će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza općina i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

a) vlastiti prihodi:

- porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom,
- lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom,
- kazne i kamate u skladu sa zakonom,
- prihod od upotrebe i prodaje imovine,
- prihod od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kao i prihod od koncesija u skladu sa zakonskim propisima,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od samodoprinosu,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom vijeća;

a) drugi prihodi:

- prihodi od dijeljenih poreza, definirani zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- dug u skladu sa zakonom.

Član 38.

Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave vršit će se na osnovu kriterija i formula za dodjelu koji će biti utvrđeni posebnim zakonom, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.

XII. ODNOS I SARADNJA FEDERALNIH I KANTONALNIH VLASTI I JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 52.

U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana kantonalne i vlasti jedinica lokalne samouprave djeluju zajednički na partnerskim osnovama, izuzev u oblasti administrativnog nadzora koji veže federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada vlasti jedinica lokalne samouprave.

Član 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su razmotriti inicijative, prijedloge i sugestije jedinica lokalne samouprave i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijestiti jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 54.

U vršenju povjerenih ovlasti jedinice lokalne samouprave primjenjuju sva uputstva i smjernice koje dobiju od federalnih i kantonalnih vlasti.

Član 55.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo da izvršenje prenesenih nadležnosti prilagodi lokalnim uvjetima kada to predviđa zakon, ili kada ih za to ovlaste nadležne federalne ili kantonalne vlasti.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču. Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

Član 58.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95). Federacija BiH i kantoni dužni su uskladiti svoje zakone sa ovim zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Jedinice lokalne samouprave dužne su uskladiti svoje statute sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 59.

Prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će istovremeno s prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

Član 60.

Odredbe ovog zakona primjenjivat će se i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti sa odredbama Ustava Federacije BiH koje su regulirale status Grada Sarajeva i Grada Mostara.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uredit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

Z A K O N

O ORGANIZACIJI ORGANA UPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05)

Član 2.

Organi državne uprave Federacije, kantona, grada i općina (u daljnjem tekstu: organi uprave) osnivaju se za obavljanje upravnih, stručnih i drugih poslova koji se zakonom i drugim propisima stavljaju u njihovu nadležnost.

Određene upravne poslove mogu obavljati i pravna lica kada im je zakonom, odnosno odlukom općinskog i gradskog vijeća povjereno vršenje javnih ovlaštenja na način predviđen ovim Zakonom.

d) Kriteriji za osnivanje organa uprave i upravnih organizacija

Član 35.

Prilikom osnivanja organa uprave, odnosno upravnih organizacija mora se polaziti od sljedećih kriterija i to:

- 1) zajednički kriteriji koji važe za Federaciju, kanton, grad i općinu su:
 - a) da se broj i vrsta organa uprave i upravnih organizacija osniva isključivo prema obimu i vrsti upravnih i stručnih poslova koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost organa uprave, odnosno upravnih organizacija,
 - b) da se isti i slični upravni i stručni poslovi obavljaju u okviru jednog organa uprave, odnosno jedne upravne organizacije i tako osigura da se takvi poslovi grupišu u okviru istog organa uprave, odnosno iste upravne organizacije;
- 2) posebni kriteriji koji važe samo za kanton, grad i općinu su:
 - a) da se poslovi iz nadležnosti Federacije koji su federalnim zakonom preneseni na vršenje kantonu, gradu ili općini stave u nadležnost onog organa uprave, odnosno upravne organizacije koji ima iste ili slične poslove u svojoj nadležnosti i tako izbjegne osnivanje posebnih organa za obavljanje prenesenih poslova ako federalnim zakonom nije drugačije određeno;
 - b) da broj i vrsta organa uprave i upravnih organizacija bude prilagođen broju stanovnika i ekonomskoj razvijenosti kantona, grada i općine;
 - c) da se, posebno u općinama sa velikim područjem i udaljenosti pojedinih naseljenih mjesta od sjedišta općine, određeni upravni poslovi iz lokalne samouprave općine organiziraju tako da se obavljaju u mjesnim zajednicama (mjesni uredi), što bi se moglo odnositi naročito na poslove koji se odnose na prijem zahtjeva stranaka, izdavanje uvjerenja i drugih isprava o podacima iz službenih evidencija koje vode općinski organi uprave i ovjeravanje isprava i slični poslovi, što se uređuje odlukom općinskog vijeća.

Organiziranje takvog načina obavljanja tih poslova može se obavljati samo u onim mjesnim zajednicama (mjesni uredi) koje imaju odgovarajući prostor, kadrove, materijalne i tehničke uvjete, s tim što obavljanje tih poslova mora biti pod neposrednim nadzorom općinskog organa uprave u čiju nadležnost spadaju ti poslovi.

c) Osnivanje općinskih organa uprave i općinskih upravnih organizacija

Član 49.

Općinski organi uprave su općinske službe za upravu.

Općinske službe za upravu mogu se osnivati u okviru jedinstvenog općinskog organa uprave.

U općini se mogu, samo izuzetno, osnivati općinski zavodi, općinske direkcije i općinske agencije kao općinske upravne organizacije, koje mogu biti samostalne, ili u sastavu općinske službe za upravu ako ima potrebe za osnivanjem tih organizacija, što se vrši u skladu sa odredbama člana 35. ovog Zakona.

Općinski organi uprave i općinske upravne organizacije osnivaju se i ukidaju i njihov djelokrug utvrđuje odlukom općinskog vijeća o organizaciji i djelokrugu općinskih organa uprave i upravnih organizacija u skladu sa ovim Zakonom i odgovarajućim zakonom kantona.

Odnosi između općinske službe za upravu i općinske upravne organizacije u sastavu općinske službe za upravu uređuju se odlukom općinskog vijeća kojom se osnivaju te službe.

Član 51.

Unutrašnja organizacija federalnih, kantonalnih, općinskih i gradskih organa uprave i upravnih organizacija utvrđuje se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđuju se naročito:

- 1) organizacijske jedinice i njihova nadležnost;
- 2) sistematizacija radnih mjesta koja obuhvata: nazive radnih mjesta, opis poslova, uvjete za obavljanje poslova, vrstu djelatnosti, naziv grupe u koju spadaju poslovi, složenost poslova i druge elemente;
- 3) način rukovođenja organom i organizacijskim jedinicama;
- 4) programiranje i planiranje poslova;
- 5) ovlaštenja i odgovornost rukovodećih državnih službenika u obavljanju poslova;
- 6) broj pripravnika koji se primaju u radni odnos i uvjeti za prijem pripravnika;
- 7) druga pitanja predviđena propisom iz člana 53. ovog Zakona.

Unutrašnja organizacija uprave, odnosno upravnih organizacija koje se nalaze u sastavu federalnog, odnosno kantonalnog ministarstva utvrđuje se kao poseban dio u okviru pravilnika o unutrašnjoj organizaciji federalnog, odnosno kantonalnog ministarstva u čijem se sastavu nalaze.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji izrađuje se i donosi na način utvrđen u propisu iz člana 53. ovog Zakona i drugim propisima.

Član 52. Stav 1. tač. 3) i 4)

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji organa i organizacija iz stava 1. člana 51. ovog Zakona, donose i to:

- 3) općinski načelnik za općinske organe uprave i općinske upravne organizacije, uz saglasnost općinskog vijeća;
- 4) gradonačelnik za gradske organe uprave i gradske upravne organizacije, uz saglasnost gradskog vijeća.

Član 53. stav 2)

Vlada kantona propisat će načela koja će obuhvatiti pitanja iz stava 1. ovog člana za utvrđivanje unutrašnje organizacije kantonalnih organa uprave i kantonalnih upravnih organizacija i za unutrašnju organizaciju općinskih i gradskih organa uprave i upravnih organizacija.

Član 54.

Za obavljanje određenih stručnih, tehničkih i drugih poslova za potrebe organa uprave i upravnih organizacija mogu se osnivati stručne, tehničke i druge zajedničke ili samostalne službe, ili druga tijela.

Službe i druga tijela iz stava 1. ovog člana osnivaju sljedeći organi i to:

3) općinski načelnik, odnosno gradonačelnik za svoje potrebe i potrebe općinskih, odnosno gradskih organa uprave i upravnih organizacija.

4. Rukovođenje općinskim, odnosno gradskim organima uprave i upravnim organizacijama

Član 62.

Općinski načelnik rukovodi svim općinskim službama za upravu i upravnim organizacijama, a gradonačelnik svim gradskim službama za upravu i gradskim upravnim organizacijama i u tom pogledu ima ovlaštenja utvrđena ustavom, zakonom, statutom općine, odnosno grada i drugim propisima.

Radom općinske, odnosno gradske službe za upravu neposredno rukovodi pomoćnik općinskog načelnika, odnosno pomoćnik gradonačelnika sa ovlaštenjima koja na njega prenese općinski načelnik, odnosno gradonačelnik.

Radom općinske, odnosno gradske upravne organizacije rukovodi direktor u skladu sa propisom gradskog, odnosno općinskog vijeća kojim se osniva upravna organizacija.

Općinski načelnik je obavezan da na osnovu ustava, zakona i statuta općine savjesno i odgovorno obavlja povjerenu mu funkciju i lično je odgovoran za njeno obavljanje kao i za rad službi kojima rukovodi.